

تمرین سری اول درس یادگیری ماشین

استاد:

دکتر مهدی علیاری شورهدلی

دانشجو:

نازنین بنداریان

4.717778

فهرست

T	١- سوال اول
٣	١-١-بخش الف
v	
۸	١-٣-بخش ج
٩	١-4-بخش د
11	١-۵-بخش ه
14	٧-سوال دوم
14	٢-١-بخش الف
18	٢-٢-بخش ب
ز دادههای هر کلاس	ایجاد ماتریس $M imes N$ ا
١٧	۲-۲-۲-استخراج ویژگی
١٨	۲-۲-۳-برش زدن
19	
۲٠	٣-٣-بخش ج
۲۳	۴-۲-بخش د
Y F	٣-سوال سوم
YF	٣-١-بخش الف
79	٣-٢-بخش ب
7 9	۳-۲-۲ روش LS
79	۳-۲-۲-روش RLS
٣١	٣-٣-بخش ج
٣٢	٣-٣-بخش د
46	منابع

لینک گیت هاب:

https://github.com/nazaninbondarian/MachineLearning2024

1- سوال اول

1-1-بخش الف

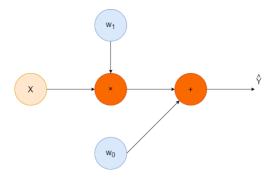
دستهبندی دو کلاسه در واقع ما با دو کلاس سر و کار داریم و به آن کلاسبندی باینری نیز گفته میشود. در واقع target های ما به صورت صفر و یک میباشد. اگر با بیش از دو کلاس سروکار داشته باشیم، کلاسبندی یا طبقهبندی چند کلاس می گوییم.

بیان دیگر برای تفکیک کلاس بندی به صورت خطی و غیرخطی می باشد. در طبقه بندی خطی از یک خط راست برای جداسازی و کلاس بندی داده ها استفاده می شود. در کلاس بندی غیرخطی مرزهایی که داده ها را از هم جدا می کنند به صورت دایروی، بیضی و یا سایر اشکال غیرخطی باشد. هرچقدر به مرز نزدیک می شویم میزان اطمینان از اینکه متعلق به کدام کلاس است کمتر می شود.

در حالت طبقهبندی خطی به صورت دو کلاسه یادگیر ماشین در واقع یک معادله خط را می یابد که دادهها را از یکدیگر جدا می کنند. در واقع ما به دنبال یافتن معادله خط به صورت زیر می باشیم.

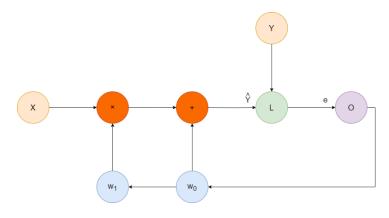
$$\hat{y} = w_1 x + w_0$$

که در آن \widehat{y} خروجی پیشبینی مدل، x ورودی، w_0 و w_1 ورودی، در آن \widehat{y} خروجی پیشبینی مدل، x

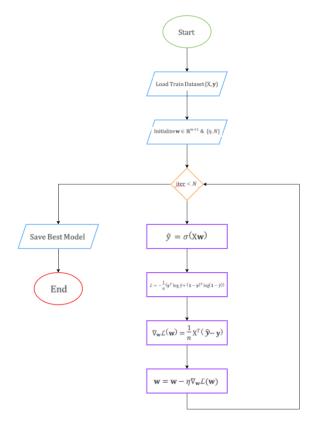
شکل ۱ ساختار بلوک دیاگرامی مربوط به معادلهی خط

در شکل زیر بلوک دیاگرام یادگیری مربوط به روش کلاسبندی خطی دو کلاسه نمایش داده شده است. اما نیازمند این هستیم که متوجه بشویم چقدر از هدف مطلوب دور میباشیم. (L(Lost Function) تابع اتلاف میباشد که اختلاف بین خروجی تولید شده و خروجی مطلوب را میسنجد. سپس با یک تابع بهینهساز O مانند گرادیان نزولی مقدار پارامترها را بروزرسانی میکنیم. مقادیر پارامترهای مدل تا زمانی که خطا به سمت صفر برود، بهینه سازی میشود.

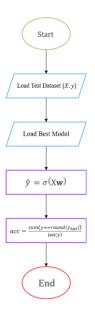
شکل ۲ ساختار بلوک دیاگرام یادگیری

دیاگرام کلی مراحل آموزش در شکل زیر نمایش داده شده است. در گام اول دادههای آموزش را بارگذاری می کنیم. در گام دوم وزنها را مقداردهی اولیه می کنیم. فرا پارامترهای میزان نرخ یادگیری η و تعداد دورههای آموزش را مقداردهی می کنیم. تا زمانی که از تعداد تکرار کمتر بودیم، وارد حلقه می شود و چهار گام را تکرار می کند؛ گام اول محاسبه خروجی مدل می باشد، گام دوم محاسبه ی تابع هزینه از مقایسه \hat{y} و y, محاسبه گرادیان و بروزرسانی پارامترهای مدل. هنگامی که برابر تعداد تکرار شود یک مدل را ذخیره می کند، که بهترین مدل است و الگوریتم آموزش پایان می یابد.

شكل ٣ الگوريتم آموزش

در فرایند ارزیابی پس از بارگذاری دادههای تست و مدل ذخیره شده در مرحله ی آموزش، مقداری خروجی \hat{y} را محاسبه می کنیم. میزان دقت فرآیند را با محاسبه ی رابطه ذکر شده در گام دو بررسی مینماییم.

شكل ۴ الگوريتم ارزيابي

در صورتی که به صورت چند کلاسه بخواهیم دستهبندی کنیم، مرز تصمیم گیری ما به صورت یک ابر صفحه خواهد بود. اگر بخواهیم چندین کلاس را توسط چندین خط جدا کنیم، میتوانیم از دو رویکرد متفاوت به صورت زیر پیش برویم.

رویکرد یکی در برابر بقیه (One vs Rest) میباشد. برای هر کلاس i یک تابع f_i را در نظر می گیرد که داده های کلاس i را از تمام کلاسهای دیگر تفکیک کند، که در این حالت مسئله به یک طبقهبندی دو کلاس تبدیل شده است. به تعداد همه کلاسها این رویکرد را بکار میبریم و همچنین طبقهبندی را طراحی می کنیم. در این حالت هر کدام از طبقهبندها هر کدام از کلاسهای مشخص را از سایر کلاسها جدا می کند.

رویکر دیگر رویکرد یکی در برابر دیگری (One vs One) میباشد. برای دادههای هر کلاس باید به تعداد کل کلاسها منهای یک طبقهبند خطی طراحی کنیم که در این حالت دادههای کلاس به خصوص i را از تمام کلاسهی دیگر جدا کنیم. یعنی برای جدا کردن دادههای کلاس i از کلاس j باید یک طبقهبند داشته باشیم کلاسهی دیگر جدا کنیم. یعنی برای جدا کردن دادههای کلاس i از کلاس j باشد که بیشتر از حالت قبل میباشد j تعداد کل طبقهبندها در این رویکرد j میباشد که بیشتر از حالت قبل میباشد j تعداد کل کلاسها میباشد).

در رویکرد اول این ابهام وجود دارد که ممکن است که یک بخش از فضا در طرف مثبت هیچ خطی قرار گیرند (همزمان به هیچ کلاسی تعلق ندارند) و یا یک بخش از فضا در طرف مثبت بیش از دو خط قرار گیرند

(همزمان به دو کلاس تعلق داشته باشند). در این حالت به جای اینکه نگاه کنیم که طرف مثبت کدام خط قرار دارد، می توانیم فاصله تا خطها را بیابیم. در این حالت کلاسی را به عنوان تخمینی از برچسب انتخاب می کنیم که مقدار f_i آن بیشتر شده است. در واقع f_i میزان امتیاز تعلق به آن کلاس می باشد. این یک روش ابتکاری است و بحث ریاضی قوی در پشت آن نیست.

$$\hat{y}^q = i^* = \arg\max_i f_i(x, w_i)$$

در رویکرد دوم نیز یکسری ابهامات وجود دارد. در ابتدا نحوه ی عملکرد این رویکرد را که چگونه طبقهبند چند کلاس را با طبقهبند باینری که ایجاد کردهایم به دست بیاوریم، بررسی می کنیم. در این حالت برای یک کلاس خاص i به تعداد C-1 طبقهبند داریم که دادههای کلاس i را از سایر کلاسها تمیز می دهد. در ابتدا مقدار f_{ij} مربوط به هر یک از دادهها را محاسبه می کنیم. سپس بشماریم برای طبقهبندهای مربوط به هر یک از کلاسها i مشخص، چه تعدادی f_{ij} مثبت می باشند. سپس برای iهای مختلف تکرار می کنیم. سپس کلاس i که تعداد بیشتری نتایج مثبت می دهد را به عنوان کلاس درست انتخاب کنیم. در این حالت طبقهبندهای بیشتری که در آن کلاس قرار دارند، معتقدند که این داده به این کلاس مشخص تعلق دارند.

در این رویکرد نیز این ابهام وجود دارد که ممکن است یک داده همزمان به بیش از یک کلاس متعلق باشد. در این حالت نیز برای رفع این ابهام می توانیم مقدار f_{ij} مربوط به هر یک از آهای مشخص را جمع کنیم و i که مقدار آن بیشتر است را بازگردانیم. که در این حالت یک امتیاز است یا یک تناسبی با فاصله ی نقطه از طبقه بند خطی ما (ابر صفحه) دارد. این روش نیز ابتکاری است و بحث ریاضی قوی در پشت آن نیست.

$$\hat{y}^q = i^* = \arg\max_i \sum_j f_{ij}(x, w_i)$$

در حالت کلی ما یک مشکل دیگری که داریم این میباشد که طبقهبندهای ما به صورت جداگانه آموزش میبینند و به دست میآیند که ما همه ی آنها را بر روی هم قرار میدهیم و از آنها برای یک مسئله جدید استفاده می کنیم. ما باید سعی کنیم که همه ی آنها همزمان آموزش ببینند.

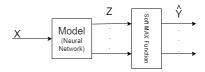
می توانیم مبحث Logistic Regression را با تابع هزینه Logistic Regression به حالت چند کلاس تعمیم بدهیم. در این حالت داده وارد به مدل یادگیری ماشین می شود. به عنوان مثال مدل یادگیری ماشین را به صورت شبکه عصبی در نظر می گیریم. خروجی مدل (خروجی شبکه عصبی) ییک بردار به ابعاد تعداد کلاسها می باشد. خروجی مدل به یک Soft Max Function داده می شود، که به صورت معادله ی زیر عمل می کند.

$$\hat{y}_i = \frac{e^{z_i}}{\sum_{k=1}^C e^{z_k}}$$

درایههای خروجی به صورت یک عدد مثبت در بازه ی $[0 \quad 1]$ میباشند، که مجموع آنها برابر یک میباشد. بردار خروجی \hat{Y} به صورت یک بردار از توزیع احتمال است که احتمال تعلق به هر یک از کلاسها را نمایش می دهد. برای آموزش درست پارامترهای مدل می توانیم از تابع هزینه Cross Entropy زیر استفاده کنیم.

$$J = -\sum_{q=1}^{Q} \sum_{i=1}^{C} y_i \log \hat{y}_i$$

در این رویکرد مشکل اینکه هر طبقهبند به صورت جداگانه آموزش میبیند را برطرف میکند و تمام پارامترهای مدل که خروجیهای متفاوت تولید میکنند، به صورت همزمان آموزش میبینند. در این حالت خواص خوب Likelihood را دارد، یعنی کمینه کردن تابع هزینه هم ارز با بیشینه کردن تابع کمینه کردن تابع میباشد که توجیه احتمالاتی قوی دارد.

شکل ۵ بلوک دیاگرام مربوط به طبقهبندی چند کلاس

١-٢-بخش ب

در این بخش یک دیتاست ۳ بعدی تولید می کنیم؛ بعد براساس تعداد ویژگیها تعیین می شود. برای تولید داده از دستور زیر استفاده می کنیم.

from sklearn.datasets import make_classification

X, y = make_classification(n_samples=1000, n_features=3,

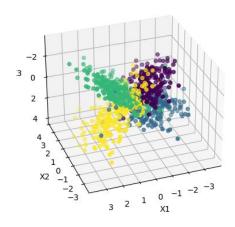
n_redundant=0, n_clusters_per_class=1,

class_sep=1, n_classes=4, random_state=76)

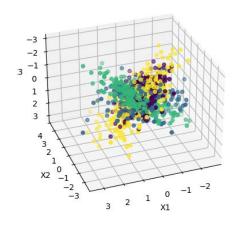
در ابتدا تابع make_classification را از کتابخانه sklearn.datasets فراخوانی می کنیم. آر گومانهای مربوط به آن به شرح زیر است.

n_samples تعداد دادهها، n_features تعداد ویژگیها و n_classes تعداد کلاسها را مشخص می کنند. n_redundant تعداد دادههای بی اهمیت را مشخص می کند. از آنجایی که بسیار از کارهایی که انجام می دهیم به صورت تصادفی می باشند، آرگومان random_state برای این منظور است که قابلیت تولید مجدد داشته باشیم، استفاده می شود. در واقع از درون یک جعبه تصادفی از پیش تعیین شده تعدادی داده برمی داریم. n_clusters_per_class به این منظور است که مشخص کنیم دادههای ما چه تعداد نوع توزیع داشته باشد.

با استفاده از آرگومان class_sep می توانیم میزان چالش براگیزی و سختی دادههای تولید شده را تغییر بدهیم. این آرگومان در واقع میزان تفکیکپذیری دادهها مشخص می کند. هرچقدر این عدد بزرگ باشد دادهها به راحتی قابل طبقه بندی می باشند؛ و هرچقدر این مقدار را کوچک کنیم، طبقه بندی دادهها دشوار تر می شود و مدل یادگیری ماشین ما دشوار تر می شود.

شکل ۶ دادهها با سختی کمتر

شکل ۷ داده با سختی بیشتر

۱-۳-بخش ج

در ابتدا دادهها را با استفاده از دستور زیر به دو بخش دادههای یادگیری و ارزیابی تقسیم می کنیم (٪۲۰ از کل دادهها را به عنوان داده ارزیابی در نظر می گیریم).

x_train, x_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2)

سپس برای مدل یک شی ایجاد می کنیم و مراحل آموزش را ایجاد می کنیم.

 $model = Logistic Regression (multi_class = 'multinomial', solver = 'sag', max_iter = 200, random_s \ tate = 76)$

model.fit(x_train, y_train)

در حالت چند کلاسه، الگوریتم آموزشی در صورتی که گزینه multi_class و multi_class طرح (ovr روی one-vs-rest (ovr) استفاده می کند و اگر گزینه multinomial روی multi_class تنظیم شده باشد از تلفات sag ،lbfgs و multinomial فقط توسط حل کنندههای sag ،lbfgs و proton-cg و saga و proton-cg و saga و proton-cg و saga و proton-cg و saga

مى توانيم به صورت احتمالي و لگاريتمي نيز ميزان تعلق به كلاسها را نيز مشخص كنيم.

model.predict_proba(x_test)

model.predict_log_proba

با استفاده از دستور زیر میزان دقت را بررسی می کنیم.

model1.score(x_train, y_train)

model.score(x_test, y_test)

جدول ۱ ارزیابی روش LogisticRegression

	Train	Test
multinomial	0.835	0.835
ovr	0.83375	0.825

در اینجا میخواهیم با SGDClassifier کار کنیم. پس از ایجاد شی برای آموزش از دستور زیر استفاده می کنیم. تابع اتلاف به صورت پیش فرض روی hing است و ما آن را به log_loss تغییر می دهیم.

model2 = SGDClassifier(loss='log_loss', random_state=76)

model2.fit(x_train, y_train)

ميزان امتياز را نيز مشابه دستور قبل محاسبه مي كنيم.

جدول ۲ ارزیابی روش SGDClassifier

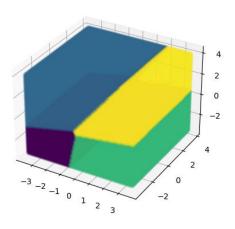
	Train	Test
SGDClassifier	0.82	0.835

۱-۴-بخش د

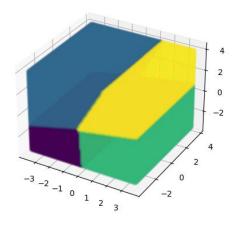
با استفاده از دستورات زیر صفحه تصمیم گیری برای سه حالت را نصب می کنیم.

ax.scatter(mesh_input[:, 0], mesh_input[:, 1],mesh_input[:, 2],c=predictions, cmap='viridis', alpha=0.1) # Decision regions

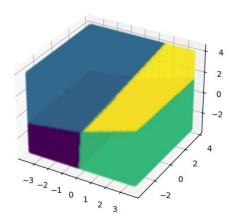
plt.show()

شکل ۸ صفحه تصمیم گیری حالت اول

شکل ۹ مرز تصمیم گیری حالت دوم

شکل ۱۰ مرز تصمیمگیری حالت سوم

۱-۵-بخش ه

در ابتدا ماژول مورد نظر را نصب می کنیم.

!pip install --upgrade drawdata

سپس با دستورات زیر صفحهای بر روی آن باز می شود که می توانیم با ماووس داده ها را بکشیم. سپس فایل دره می دوده ها را ذخیره می کنیم و با استفاده از روش سوم آپلود فایل به کمک gdown فایل را آپلود می کنیم (در ابتدا یک پوشه ایجاد می کنیم). در بخش آدرس share مربوط به گوگل درایو قرار می گیرد.

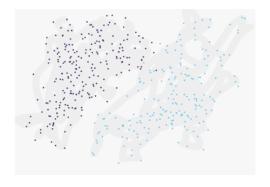
from drawdata import draw_scatter

scatter_plot = draw_scatter()

scatter_plot

!pip install --upgrade --no-cache-dir gdown

!gdown 1vM7KhyVHEAzzij1fFBf9dyjJHkp9UScB

شکل ۱۱ شکل مصور داده رسم شده

توسط دستور زیر فایل را میخوانیم و سپس بررسی میکنیم که داده null موجود نباشد.

df = pd.read_csv('/content/Data/data.csv')

null_counts = df.isnull().sum()

دادههای مربوط به کلاس a را به برچسب ۱، و دادههای کلاس b را به برچسب صفر تغییر می دهیم.

df['z'] = df['z'].replace('a', '1')

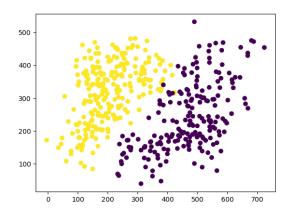
df['z'] = df['z'].replace('b', '0')

سپس داده ورودی و خروجی را انتخاب می کنیم که به صورت زیر قابل نمایش می باشند.

X1 = df[['x']]

X2 = df[['y']]

y = df[['z']]

شکل ۱۲ نمایش دیتاها

سپس با استفاده از دستور زیر دادههای آموزش و آزمایش را ایجاد می کنیم.

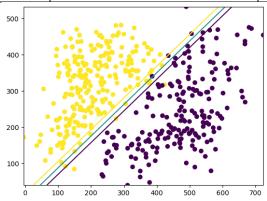
from sklearn.model_selection import train_test_split from sklearn.linear_model import LogisticRegression, SGDClassifier x_train, x_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2)

در اینجا این ایراد وارد است که ما تعداد دقیق دادههای مربوط به هر دسته را نمیدانیم. با فرض برابری این دستور را استفاده نمودهایم. سپس برای دو مدل زیر مراحل قبل را پیش میبریم و خط تصمیم گیری را رسم مینماییم.

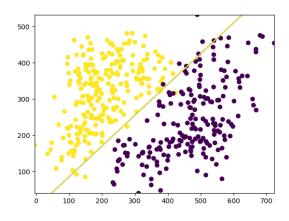
model = LogisticRegression(solver='sag', max_iter=200, random_state=76)
model1 = LogisticRegression (loss='log_loss', random_state=76)

جدول ۳ مقادیر امتیاز دو روش

	Train	Test
LogisticRegression	0.9739884393063584	0.9770114942528736
LogisticRegression	0.9710982658959537	0.9885057471264368

شکل ۱۳ مرز تصمیم گیری مدل اول

شکل ۱۴ مرز تصمیم گیری مدل دوم

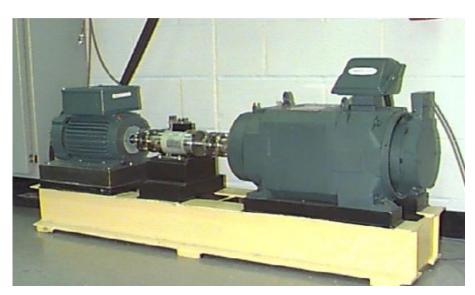
۲-سوال دوم

٢-١-بخش الف

این دادهها شامل دادههای تست بلبرینگ را برای بلبرینگهای معمولی و معیوب فراهم می کند. آزمایشها با استفاده از یک موتور Reliance Electric با اسب بخاری انجام شده است و دادههای شتاب در مکانهای نزدیک و دور از بلبرینگهای موتور اندازه گیری شد. در جمع آوری این دادهها شرایط آزمایش واقعی موتور و همچنین وضعیت خطای بلبرینگ برای هر آزمایش به دقت مستند شده است.

بلبرینگهای موتور با استفاده از ماشین کاری تخلیه الکتریکی (EDM) با عیوب کاشته شدند. گسلهایی با قطر ۱۰۰۰۷ اینچ تا قطر ۱۰۰۴۰ اینچ به طور جداگانه در مسیر ورودی داخلی، عنصر نورد (یعنی توپ) و مسیر بیرونی معرفی شدند. بلبرینگهای معیوب دوباره در موتور آزمایشی نصب شدند و دادههای ارتعاش برای بارهای موتور ۲۰۲۰ تا ۱۷۹۷ (سرعت موتور ۱۷۹۰ تا ۱۷۹۷) ثبت شد.

آزمایشها اغلب به منظور تأیید فناوریها، نظریهها و تکنیکهای جدید مورد نیاز است. این آزمایشهای بلبرینگ موتور به منظور مشخص کردن عملکرد IQ PreAlert، یک سیستم ارزیابی وضعیت یاتاقان موتور توسعهیافته در Rockwell آغاز شد. از زمان این انگیزه اولیه، برنامه آزمایشی برای ارائه یک پایگاه داده عملکرد موتور گسترش یافته است که میتواند برای اعتبارسنجی و/یا بهبود مجموعهای از تکنیکهای ارزیابی وضعیت حرکتی مورد استفاده قرار گیرد. برخی از پروژههایی که اخیراً یا در حال حاضر از این پایگاه داده استفاده میکنند عبارتند از: فناوری ارزیابی وضعیت Winsnode، تکنیکهای تشخیصی مبتنی بر مدل، و الگوریتمهای تعیین سرعت موتور.

شکل ۱۵ سیستم مورد آزمایش

همانطور که در شکل بالا نشان داده شده است، پایه تست از یک موتور Υ اسب بخاری (سمت چپ)، یک مبدل/رمزگذار گشتاور (مرکز)، یک دینامومتر (سمت راست) و الکترونیک کنترل (نمایش داده نشده) تشکیل شده است. بلبرینگهای تست محور موتور را پشتیبانی می کنند. خطاهای تک نقطهای با استفاده از ماشینکاری تخلیه الکتریکی با قطر خطای Υ میل، Υ میل، Υ میل، Υ میل، Υ میل Υ میل و Υ میل استفاده شد.

دادههای ارتعاش با استفاده از شتابسنجهایی که با پایههای مغناطیسی به محفظه متصل شده بودند، جمعآوری شد. شتاب سنجها در موقعیت ساعت ۱۲ هم در انتهای محرک و هم در انتهای فن محفظه موتور قرار گرفتند. در طی برخی آزمایشها، یک شتابسنج نیز به صفحه پایه نگهدارنده موتور متصل شد. سیگنالهای ارتعاشی با استفاده از یک ضبط کننده ۱۶ کانالی DAT جمعآوری و در محیط Matlab پردازش شدند. همه فایلهای داده در قالب (۱۳۰۸ Matlab هستند. دادههای دیجیتال با ۱۲۰۰۰ نمونه در ثانیه و همچنین دادهها با ۱۲۰۰۰ نمونه در ثانیه برای خطاهای بلبرینگ انتهای درایو جمع آوری شد. دادههای سرعت و اسب بخار با استفاده از مبدل/رمزگر گشتاور جمعآوری شد و با دست ثبت شد.

خطاهای راهرو بیرونی، خطاهای ثابت هستند، بنابراین قرارگیری عیب نسبت به ناحیه بار یاتاقان تأثیر مستقیمی بر پاسخ لرزشی سیستم موتور/بیرینگ دارد. به منظور تعیین کمیت این اثر، آزمایشهایی برای یاتاقانهای انتهایی فن و درایو با گسلهای بیرونی راه آهن واقع در ساعت ۳ (مستقیماً در ناحیه بار)، در ساعت ۶ (متعامد با ناحیه بار) و در ساعت ۱۲ انجام شد.

برای همه فایل ها، مورد زیر در نام متغیر نشان می دهد:

DE - داده های شتاب سنج انتهای درایو

FE - داده های شتاب سنج انتهای فن

BA - داده های شتاب سنج پایه

Time - داده های سری زمانی

RPM - دور در دقیقه در طول تست

```
۲-۲-بخش ب
```

از دادههای هر کلاس $M \times N$ از دادههای هر کلاس $M \times N$

در ابتدا یک فایل برای ذخیره سازی دادهها ایجاد می کنیم. سپس فایل mat. مربوط به دادهست را توسط دستورات زیر دریافت می کنیم.

!wget -q https://engineering.case.edu/sites/default/files/97.mat

!wget -q https://engineering.case.edu/sites/default/files/105.mat

فایلهای دریافت شده را توسط دستور زیر آپلود می کنیم.

from scipy.io import loadmat

NN = loadmat("/content/Data/97.mat")

FF = loadmat("/content/Data/105.mat")

سپس با عنوان سرستونهای به دست آمده دادهها را به صورت فایل csv. تبدیل کردهایم و ذخیره میکنیم.

 $Normal = pd.DataFrame(\{'X097_DE_time': NN1.flatten(), 'X105_BA_time': NN2.flatten()\})$

Normal.to_csv("/content/Data/Normal.csv",index=False)

سپس بررسی صورت می گیر آیا داده null وجود دارد یا خیر. از آنجایی که یافت نشد نیاز به حذف ستونی نمی باشد. سپس با توجه به درخواست صورت سوال ماتریس دادههای با ابعاد 200 × 100 ایجاد می کنیم.

Extract samples from class Normal

for i in range(num_samples):

 $start_idx = np.random.randint(0, len(Normal_data) - sample_length + 1)$

sample = Normal_data[start_idx:start_idx + sample_length]

Normal_samples.append(sample)

سپس دو ماتریس ایجاد شده را به هم متصل می کنیم.

data_matrix = np.vstack((Normal_samples, Fault_samples))

برای دادههای Normal برچسب یک و دادههای Fault برچسب صفر اطلاق می شود.

Normal_labels = np.ones((num_samples, 1))

Fault_labels = np.zeros((num_samples, 1))

یک ماتریس از برچسبها با استفاده از دستور زیر ایجاد میکنیم و در نهایت ماتریس برچسب و دادهها را بهم متصل میکنیم.

labels = np.vstack((Normal_labels, Fault_labels))
main_matrix = np.hstack((data_matrix, labels))

۲-۲-۲-استخراج ویژگی

به صورت خلاصه می توان دلایل استخراج ویژگی را در زیر بیان نمود.

- ۱. **ابزار پردازش داده:** ماتریس دادهها معمولاً شامل اطلاعات بزرگی است که به سادگی قابل فهم نیستند. با استخراج ویژگیها، می توان این دادهها را به فرمتهای ساده تر و قابل فهم تر تبدیل کرد.
- ۲. **کاهش بعدی**: معمولاً ماتریسهای داده دارای ابعاد بزرگی هستند که ممکن است به مشکلات محاسباتی و ذخیرهسازی منجر شوند. با استخراج ویژگیها، می توان بعد ماتریس را کاهش داد و بهینهسازی فضای حافظه و محاسباتی را انجام داد.
- ۳. **بهبود عملکرد مدل:** ویژگیهای مناسب و معنیدار میتوانند عملکرد مدل را بهبود بخشیده و به دقت و قدرت پیشبینی آن کمک کنند.
- ^۴. **رفع مشکلات عدم تعادل**: در مواردی که دادهها ناهموارتر و یا عدم تعادل دارند، استخراج ویژگیها می تواند به توازن و بهبود کیفیت مدل کمک کند.
- نسهیل در تفسیر نتایج: با استخراج ویژگیهای مهم، نتایج مدل قابل فهمتر میشوند و این امکان را فراهم می کند که دلایل تصمیم گیری مدل را بیشتر درک کنیم.
- ⁹. **سازگاری با الگوریتمهای مختلف:** استخراج ویژگیها معمولاً مستقل از نوع الگوریتم است و میتواند با هر الگوریتمی سازگار باشد.

در این بخش ما ۹ ویژگی را از ماتریس ساخته شده در بخش قبل استخراج می کنیم.

 $std_dev_values = np.std(data_matrix, axis=1)$

 $peak_values = np.max(np.abs(data_matrix),axis=1)$

crest_factor_values=np.max(np.abs(data_matrix),axis=1)/np.sqrt(np.mean(data_matrix**2, axis=1))

peak to peak values = np.max(data matrix, axis=1)-np.min(data matrix, axis=1)

shape_factor_values=np.sqrt(np.mean(data_matrix**2,axis=1))/np.mean(np.abs(data_matrix), axis=1)

```
mean_values = np.mean(data_matrix, axis=1)
rms_values = np.sqrt(np.mean(data_matrix**2, axis=1))
absolute_mean_values = np.mean(np.abs(data_matrix), axis=1)
```

 $impulse_factor_values = np.abs(np.max(data_matrix,axis = 1))/np.mean(np.abs(data_matrix),axis = 1)$

features=np.column_stack((std_dev_values,peak_values,crest_factor_values,peak_to_peak_values,shape_factor_values,mean_values,absolute_mean_values,rms_values,impulse_factor_values))

۲-۲-۳-برش زدن

دلایل برش زدن را مبتوان به صورت موردی زیر بیان کنیم.

- ۱. **تنظیمات ضعیف**: ممکن است برش زدن دیتاست به دلیل تنظیمات نادرست در فرآیند جمع آوری دادهها اتفاق بیفتد، مانند ناهمگنی در جمع آوری اطلاعات یا عدم کیفیت دادهها.
- ۲. **تعیین مقیاس نامناسب:** در برخی موارد، برش زدن دیتاست به دلیل تعیین مقیاس نامناسب میباشد، به عنوان مثال، استفاده از مقیاس کوچکتر یا بزرگتر از حد مورد نیاز.
- ۳. **عدم کیفیت و ناهمگنی دادهها:** در صورت وجود دادههای ناهمگن یا ناکارآمد، برش زدن دیتاست می تواند بهبودی فراهم کند و از دقت مدلهای آموزش دیده با این دادهها افزایش دهد.
- ^۴. **نیاز به تبدیل داده:** برای استفاده از دادهها در مدلهای مختلف، ممکن است نیاز به تبدیل دادهها به فرمتها و ساختارهای متفاوت باشد، که این فرآیند ممکن است شامل برش زدن دیتاست باشد.

کد (76) np.random.seed را برای مولد اعداد تصادفی NumPy روی ۷۶ تنظیم میکند. این تضمین میکند که دنباله اعداد تصادفی تولید شده توسط NumPy قابل تکرار خواهند بود اگر یک کد را چندین بار با همان seed اجرا کنید. مقدار seed میتواند هر عدد صحیحی باشد. استفاده از یک Seed ثابت برای اهداف اشکال زدایی و آزمایش مفید است، زیرا به شما امکان می دهد هر بار که کد خود را اجرا میکنید اعداد تصادفی یکسانی را بدست آورید و از نتایج ثابت اطمینان حاصل کنید. در ابتدا دو ماتریس داده و برچسب را به هم متصل میکنیم.

Labeled_Data=np.hstack((Data, labels))

np.random.seed(76)

np.random.shuffle(Labeled_Data)

سپس دادههای ورودی و خروجی را تعیین میکنیم و با استفاده از کتابخانه sklearn دادهها را به دو بخش آموزش و آزمایش تقسیم میکنیم.

X = Labeled_Data[['Standard Deviation','Peak', 'Crest Factor', 'Peak to Peak','Shape Factor', 'Mean', 'Absolute Mean', 'RMS', 'Impulse Factor']].values

y = Labeled_Data[['Target']].values

from sklearn.model_selection import train_test_split

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2, random_state=76)

۲-۲-۴-نرمالسازی دادهها

دلایل برش زدن را مبتوان به صورت موردی زیر بیان کنیم.

۱. **نرمال سازی حداقل و حداکثر**: این روش ویژگیها را در یک محدوده ثابت، معمولا بین ۰ و ۱ مقیاس می کند و فرمول نرمال سازی حداقل حداکثر

$$X_{normalized} = \frac{X - X_{min}}{X_{max} - X_{min}}$$

که در آن X مقدار اصلی، X_{min} حداقل مقدار مجموعه داده و X_{max} حداکثر مقدار است. این روش توزیع اصلی داده ها را حفظ می کند، اما می تواند به موارد پرت حساس باشد.

۲. **نرمالسازی امتیاز Z (استانداردسازی):** در این روش ویژگیها را به میانگین صفر و انحراف استاندارد ۱ تبدیل می کند. با استفاده از فرمول زیر محاسبه می شود

$$X_{normalized} = \frac{X - \mu}{\sigma}$$

که در آن X مقدار اصلی، μ میانگین دادههای مجموعه و σ انحراف استاندارد میباشد. این نرمالسازی نسبت به دادههای پرت مقاوم است و برای تمام دادهها ارزش یکسانی دارند.

ما به کمک دستور زیر هم دادههای آموزش و آزمایش را در نرمالایز میکنیم؛ زیرا شبکه در ابتدا با استفاده از داده نرمالایز آموزش دیده است و برای اعتبار سنجی از همان شبکه استفاده میکنیم.

from sklearn.preprocessing import MinMaxScaler

scaler = MinMaxScaler()

x_train_n = scaler.fit_transform(X_train)

```
۲-۳-بخش ج
```

در اولین گام تابع سیگمویید را تعریف می کنیم.

$$\sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

def sigmoid(x):

return 1/(1 + np.exp(-x))

در مرحلهی بعد تابع $W \times x$ را از تابع سیگمویید logestic regression را تعریف می کنیم که در آن مقدار عبد تابع عبور می دهیم.

$$\hat{\mathbf{v}} = \sigma(\mathbf{w}^T \mathbf{x})$$

def logistic_regression(x, w):

 $y_hat = sigmoid(x @ w)$

return y_hat

در گام بعدی ما میخواهیم تابع اطلاق کراس آنتروپی باینری را تعریف کنیم.

$$L = -\frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} \left(y_i \log(\widehat{y}_i) + (1 - y_i) \log(1 - \widehat{y}_i) \right)$$

def bce(y, y_hat):

 $loss = -(np.mean(y*np.log(y_hat) + (1-y)*np.log(1-y_hat)))$

return loss

در مرحلهی بعدی نوبت به محاسبهی گرادیان میپردازیم.

$$\nabla_w L(w) = \frac{1}{n} x^T (\hat{y} - y)$$

def gradient(x, y, y_hat):

$$grads = (x.T @ (y_hat - y)) / len(y)$$

return grads

سپس وزنهای سیستم را بروزرسانی می کنیم.

$$w = w - \eta \nabla_w L(w)$$

def gradient_descent(w, eta, grads):

w -= eta*grads

return w

ارزیابی سیستمهای کلاسبندی خطی باینری معمولاً با استفاده از معیارهایی انجام میشود که به طور کلی شامل موارد زیر است:

۱. دقت (Accuaracy): نسبت تعداد دادههایی که به درستی تشخیص داده شدهاند به کل دادههای مورد ارزیابی است. این معیار میتواند به صورت فرمولی به صورت زیر نشان داده شود:

$$Accuracy = \frac{TP + TN}{TP + TN + FP + FN}$$

۲. دقت تشخیص مثبت (Precision): نسبت دادههایی که به درستی تشخیص داده شدهاند به تمام دادههایی که به عنوان مثبت تشخیص داده شدهاند. فرمول دقت تشخیص مثبت به صورت زیر است:

$$Precision = \frac{TP}{TP+FP}$$

۳. حساسیت (Recall): نسبت دادههایی که به درستی تشخیص داده شدهاند به کل دادههایی که در واقع مثبت هستند. فرمول حساسیت به صورت زیر است:

$$Recall = \frac{TP}{TP + FN}$$

باندازه گیری (F1(F1 scoare): میانگین هارمونیک دقت و حساسیت است و به صورت زیر محاسبه می شود:

$$F1 = \frac{Precesion \times Recall}{Precesion + Recall} \times 2$$

این معیارها از جمله معیارهای ارزیابی رایج برای سیستمهای کلاسبندی خطی باینری هستند. در اینجا معیار اول و دوم را در نظر می گیریم.

```
def accuracy(y, y_hat):
    acc = np.sum(y == np.round(y_hat)) / len(y)
    return acc
def precition(y, y_hat):
    # true positives and false positive

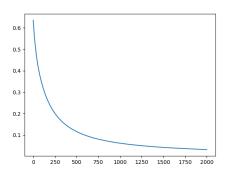
TFP = []
for i in range(len(y_hat)):
    if y_hat[i]>0.5:
    TFP.append(i)
```

```
P = []
for j in range(len(y)):
  if y[j]==1:
    P.append(j)
  TP = []
  for k in range(len(TFP)):
  if P[k]==TFP[k]:
    TP.append(k)
  pre = len(TP)/len(TFP)
  return pre
```

سپس مقادیر پارامترهای هایپر را تعیین می کنیم. برای ورودی بایاس که یک میباشد، یک ستون به بردار ورودی متصل می کنیم.

x_train = np.hstack((np.ones((len(x_train_n), 1)), x_train_n))

سپس قبل از حلقه یک آرایه برای ذخیره تمام خطاها برای رسم نمودار اتلاف در طول دوره ایجاد می کنیم. براساس نمودار اتلافها نمی توانیم در رابطه با بهینه بودن کامل اذعان نمود. زیرا در صورتی که برنامه را مجدد اجرا کنیم، با وزنهای بروزرسانی شده در ۲۰۰۰ دوره قبل شروع می کنند و مجددا بهبود می دهد.

شكل ۱۶ نمودار ميزان اتلاف

برای ارزیابی سیستم به داده آزمایش بایاس را میفزاییم و با استفاده از وزنهای بروزرسانی شده در گام آخر آموزش داده آزمایش را ارزیابی می کنیم. در جدول زیر میزان دقت داده تست را نشان داده ایم.

```
x_test = np.hstack((np.ones((len(x_test_n), 1)), x_test_n))
y_pred = logistic_regression(x_test, w)
```

جدول ۴ ارزیابی داده آزمایش

Accuaracy	1
Precision	1

۲-۲_بخش د

در اینجا فرآیند آموزش را با استفاده از یک طبقه بندی خطی آماده پایتون در sklearn.linear-model پیاده سازی مینماییم. در ابتدا یک شی از روش آموزش خود ایجاد و مقادیر اولیه را مقداردهی می کنیم.

from sklearn.linear_model import LogisticRegression

model = LogisticRegression(solver='sag', max_iter=200, random_state=14)

سپس از دستور زیر برای آموزش استفاده می کنیم.

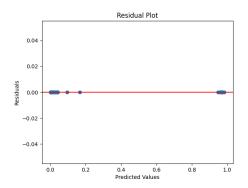
model.fit(x_train_n, y_train)

با استفاده از دستور زیر سیستم را ارزیابی می کنیم.

y_pred_s = model.predict(x_test_n)

میزان اتلاف را به کمک زیر می توانیم نشان دهیم.

residuals = y_test[:,0] - y_pred_s plt.scatter(y_pred, residuals)

شکل ۱۷ ارزیابی سیتم با استفاده از کتابخانه آماده

٣-سوال سوم

در ابتدا فایل دیتاست مورد نظر را دانلود می کنیم. سپس یک فایل را برای ذخیره سازی دیتاست ایجاد می کنیم. از روش سوم ذکر شده در فیلمها، با استفاده از دستور زیر فایل دیتاست را در گوگل کولب قرار می دهیم. ID مربوط به اشتراک فایل قرار گرفته در گوگل درایو را در اینجا قرار می دهیم.

!pip install --upgrade --no-cache-dir gdown !gdown 18V-q5dHZXseCcj3QnF1BMwqjUtvhFU9u

سپس دیتاست آپلود شده را بارگذاری میکنیم، آدرس آن را با کلیک راست بر روی آن و انتخاب Copy می ابیم. ابعاد آن به صورت (12 96453) می باشد.

df = pd.read_csv('/content/Data/weatherHistory.csv')

عنوان هر یک از ستونها را با دستور زیر نمایش میدهیم.

df.columns

اطلاعات هر كدام از ستونها را با دستور زير نمايش مي دهيم.

df.describe()

برای بررسی اینکه آیا در بین دادههای قرار داده شده در یک ستون داده null وجود دارد یا خیر از دستور زیر استفاده می کنیم. همانطور که از نتایج مشخص است ویژگی Precip Type دارای داده null میباشد. print(df.isnull().sum())

برای اینکه دادههای null را حذف کنیم از دستور زیر استفاده می کنیم و ابعاد دادهها به صورت (12) کاهش می یابد.

data_df = df.dropna(subset=["Precip Type"])

با استفاده از دستور زیر نیز نوع هر کدام از دادههای ستونها و تعداد دادههای null آن را نیز می توانیم نمایش دهیم.

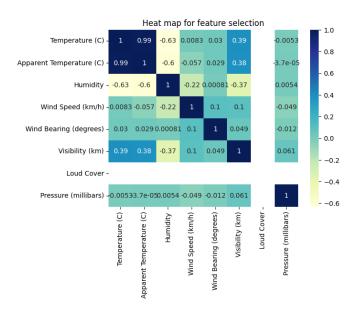
data_df.info()

٣-١-بخش الف

در این بخش در ابتدا میزان همبستگی هر یک از ستونها را محاسبه می کنیم. سپس میزان همبستگی محاسبه شده را به کمک دستور زیر به کمک نمودار هیت مپ ماتریس همبستگی نشان می دهیم. برای رسم آن ماژول seaborn را می افزاییم.

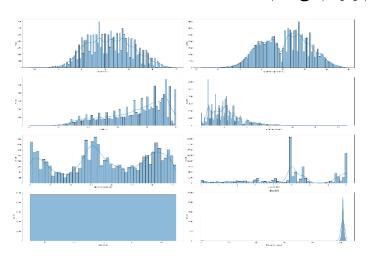
sns.heatmap(data_df.corr(), annot=True, cmap="YlGnBu")

همانطور که در نتایج مشخص شده است هر چقدر رنگ سلول پررنگتر باشد به این منظور است که میزان همبستگی ماکزیمم است. درایههای روی قطر اصلی چنین است زیرا میزان همبستگی هر داده با خودش زیاد است. و هرچقدر رنگ سلول کمتر باشد میزان همبستگی کمتر میباشد.

شکل ۱۸ نمودار هیت مپ تمام ویژگی،ها

روش عالی برای شروع بررسی یک متغیر خاص، استفاده از هیستوگرام یا بافتنگار است. هیستوگرام متغیر را به دستههایی تقسیم می کند، نقاط داده ای را در هر دسته می شمارد و دستهها را روی محور x نمایش داده و تعداد نقاط را روی محور y نشان می دهد. در ابتدا دادههای نوع عددی را مشخص می کنیم. سپس برای آن دسته از دادهها نمودار هیستوگرام را رسم می کنیم.

شكل ۱۹ نمودار هيستوگرام تمام ويژگىها

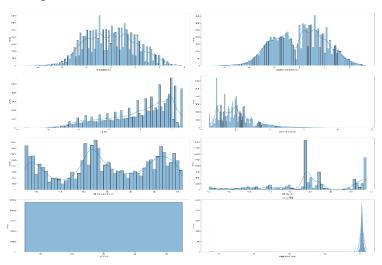
sns.histplot(data_df[i],ax =subplot,kde = True)

همانطور که در نمودار هیت مپ نشان داده شده است میزان همبستگی ویژگیهای Temperature (C) و با کمک این ورودی نتوان Humidity کوچک است. در نتیجه انتظار میرود که با کمک این ورودی نتوان به خوبی خروجیها را تخمین بزنیم.

نمودار هیت مپ نشان میدهدکه (C) Temperature را با کمک (Apparent Temperature (C) به خوبی تخمین بزنیم از آنجایی که میزان همبستگی دو ویژگی زیاد است.

در ابتدا تمام ویژگیهای دیتاست را با استفاده از StandardScaler پیش پرداز انجام میدهیم؛ با حذف میانگین و مقیاس بندی به واریانس واحد، ویژگی ها را استاندارد میکنیم و مجددا نمودار هیستوگرام مربوط به ویژگیها را رسم میکنیم.

scaled_data_df=pd.DataFrame(StandardScaler().fit_transform(df1),columns=df1.columns)

شکل ۲۰ نمودار هیستوگرام ویژگیهای پردازش شده

با در نظر گرفتن Humidity به عنوان ورودی، (C) Temperature و Apparent Temperature و Apparent Temperature و Apparent Temperature به عنوان خروجی مسئله را ادامه می دهیم.

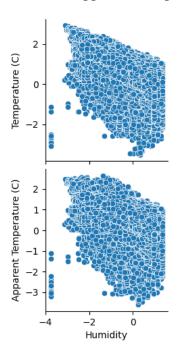
X = scaled_data_df[['Humidity']]

y1 = scaled_data_df[['Temperature (C)']]

 $y2 = scaled_data_df[['Apparent Temperature (C)']]$

با استفاده از دستور زیر خروجیهای در نظر گرفته شده را براساس ورودی رسم مینماییم. sns.pairplot(scaled_data_df, x_vars = ['Humidity'],

y_vars = ['Temperature (C)','Apparent Temperature (C)'])

شکل ۲۱ رسم خروجیها براساس ورودی

سپس شروع به نوشتن کد کلاس روش (Leas Square(LS) میکنیم که یکی از روشهای مربوط به Regression میباشد. در واقع ما یکسری ورودی و خروجی داریم و سعی در یافتن یک مدل برای سیستم بر اساس آنها میباشیم.

$$\hat{y} = \underline{X}\hat{\theta}$$
, $\underline{\hat{\theta}} = (\underline{X}^T\underline{X})^{-1}\underline{X}y$

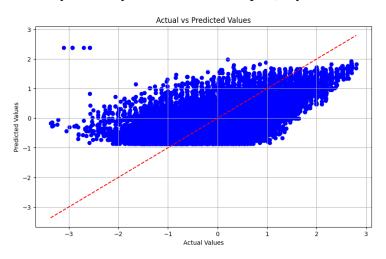
هدفمان در اینجا یافتن $\hat{\theta}$ به صورتی که به θ نزدیک باشد و مسئله overfitting هدفمان در اینجا یافتن $\hat{\theta}$ به صورتی که باشد، سیستم ما نویز را نیز یادگرفته میباشد، که مطلوب نیست. تابع هزینه در نظر گرفته شده در اینجا به صورت MSE میباشد.

$$Loss = \frac{1}{n} \sum (yi - y^i)^2$$

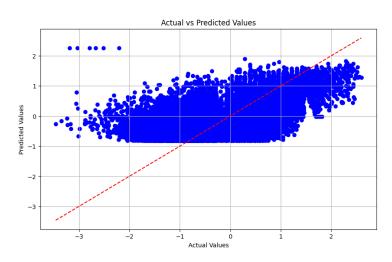
در اینجا ما از بهینهساز مانند گرادیان نزولی استفاده نکردهایم (در بخش LS با این بخش کاری نداریم) و سعی در تخمین مدل مناسب میباشیم.

دادههای آموزش و تست با استفاده از دستور زیر ایجاد می کنیم. میزان آر گومان random_state را برابر دو رقم آخر شماره دانشجویی قرار می دهیم.

X_train1, X_test1, y_train1, y_test1=train_test_split(X, y1,test_size=0.2, random_state=76)

شکل ۲۲ روش Ls-خروجی اول

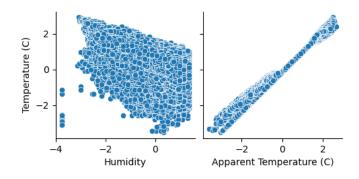

شکل ۲۳ روش Ls -خروجی دوم

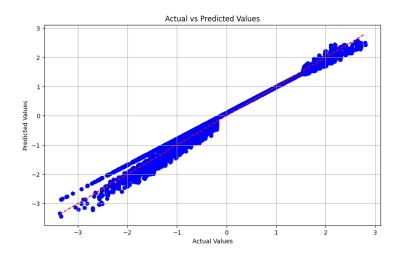
براساس نمودار هیت مپ تصمیم بر این گرفتیم که ورودی را (Apparent Temperature (C و خروجی را Temperature (C) در نظر بگیریم و سیستم را تخمین بزنیم.

 $X_n = scaled_data_df[['Apparent Temperature (C)']]$

 $y_n = scaled_data_df[['Temperature (C)']]$

شكل ۲۴رسم خروجي براساس وروديها

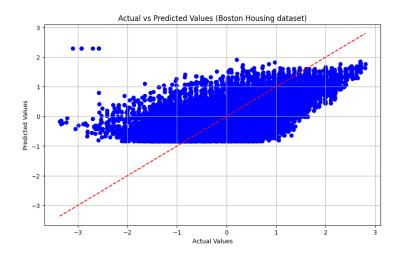
شکل ۲۵ روش Ls-تغییر ورودی

۳-۲-۲ روش RLS

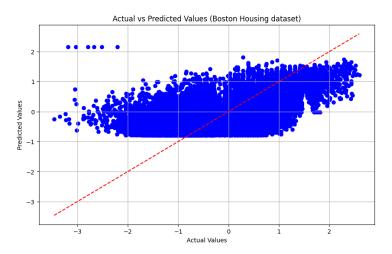
در حالت LS دادههای ما به صورت آفلاین میباشد؛ ولی زمانی که شبکه به صورت آنلاین داده تولید میکند و ما میخواهیم از آن استفاده کنیم از Recursive Least Squares (RLS) استفاده میکنیم. مراحلی که در اینجا اتفاق میافتد به این صورت است که در ابتدا پارامترها مقادیر اولیه میگیرند، ردیابی میکند و سپس بروزرسانی. تفاوت این روش در این است که گام دوم و سوم برای دادههای جدید تکرار میشود.

فاکتور فراموشی برای تمرکز بر روی دادههای گذشته میباشد. هرچقدر بزرگتر باشد، دادههای گذشته را زودتر فراموش میکند.

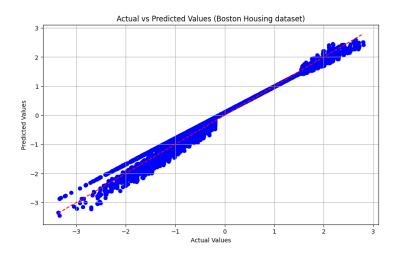
با استفاده از کتابخانه statsmodels.api نیز می توانیم کد بزنیم. در اینجا نتایج مربوط به کد دستی قرار دارد ولی هر دو روش کدزنی استفاده شده است.

شکل ۲۶ روش RLS-خروجی اول

شکل ۲۷ روش RLS-خروجی دوم

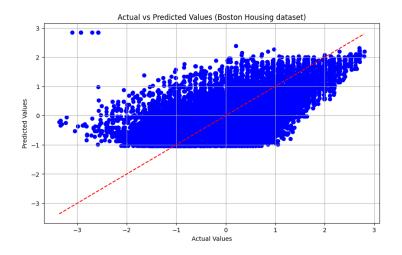
شکل ۲۸ روش RLS-تغییر ورودی

٣-٣-بخش ج

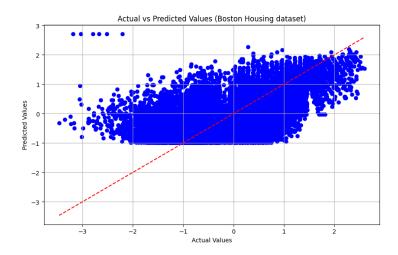
گاهی اوقات لازم است برای دادهها و خطاها وزنگذاری بکنیم (به عنوان مثال در پردازش تصویر). تفاوت ... Weighted Least Square با Least Square در رابطه زیر است.

$$Q = \begin{bmatrix} Q_{11} & 0 & \dots & 0 \\ 0 & Q_{22} & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & Q_{NN} \end{bmatrix}, Q = \frac{1}{var(y)}, \underline{\hat{\theta}} = \left(\underline{X}^T \underline{Q} \underline{X}\right)^{-1} \underline{X} \underline{y}$$

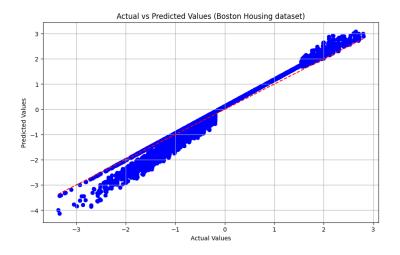
عناصر روی قطر اصلی Q میتوانند یکسان و یا متفاوت باشند، که ما در اینجا یکسان در نظر می گیریم. با استفاده از کتابخانه statsmodels.api نیز میتوانیم کد بزنیم. در اینجا نتایج مربوط به کد دستی قرار دارد ولی هر دو روش کدزنی استفاده شده است.

شكل ۲۹ روش WLS-خروجي اول

شکل ۳۰ روش WLS-خروجی دوم

شکل ۳۱ روش WLS-تغییر ورودی

در جدول زیر میزان MSE هر سه روش ذکر شده است.

جدول ۵ مقایسه مقادیر هر یک از روشها

	ورودی خروجی	Humidity	Apparent Temperature
	Temperature	0.5969746762657372	0.014550000406755059
Least Square	Apparent	0.6375466247376951	
	Temperature		-
Recuresive Leas	Temperature	0.602827200423407	0.014805461127825596
	Apparent	0.6385307267271296	
Square	Temperature		-
Weighted Least Square	Temperature	0.613759052252272	0.055089702256967854
	Apparent	0.652621156329484	
Square	Temperature		-

٣-٣-بخش د

استفاده از تجزیه QR برای مثلثی کردن ماتریس داده ورودی منجر به یک روش جایگزین برای اجرای روش حداقل مربعات بازگشتی (RLS) می شود. مزایای اصلی ناشی از الگوریتم حداقل مربعات بازگشتی مبتنی بر تجزیه QR اجرای احتمالی آن در آرایههای سیستولی و بهبود رفتار عددی آن با در نظر گرفتن اثرات کوانتیزاسیون است. الگوریتمهای RLS پیشنهادی مبتنی بر تجزیه QR بر روی مثلثی سازی ماتریس اطلاعات تمرکز دارد تا از استفاده از وارونگی ماتریس جلوگیری شود. با این حال، نیاز محاسباتی آنها ضرب $O[N^2]$ در هر نمونه خروجی می باشد. در شکل زیر مراحل این الگوریتم را می توانیم مشاهده کنیم $O[N^2]$.

Algorithm 9.1 QR-RLS Algorithm

$$\begin{aligned} \mathbf{w}(-1) &= [0 \ 0 \dots 0]^T, \ w_0(0) = \frac{d(0)}{x(0)} \\ \text{For } k &= 1 \text{ to } N \text{ (Initialization)} \\ \text{Do for } i &= 1 \text{ to } k \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & -\sum_{i}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + d(i) \\ w_i(k) &= \frac{-\sum_{j=1}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + d(i)}{x(0)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & W_i(k) &= \frac{-\sum_{j=1}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + d(i)}{x(0)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & W_i(k) &= \frac{-\sum_{j=1}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + d(i)}{x(0)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & W_i(k) &= \frac{-\sum_{j=1}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + d(i)}{x(0)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & W_i(k) &= \frac{-\sum_{j=1}^{i} x(j) w_{i-j}(k) + \sum_{j=1}^{i} x(j) + \sum_{j$$

شكل ٣٢ الگوريتم QR-Decomposition-Based RLS

منابع

[1] P. S. Diniz and P. S. Diniz, "QR-decomposition-based RLS filters," *Adaptive Filtering: Algorithms and Practical Implementation*, pp. 367-409, 2013.